

Cal Serres i cal Muntaner

Guardiola de Berguedà

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	A sota de l'obaga de Cal Muntaner
Emplaçament	Davant de l'obaga de Cal Muntaner al costat de la pista que puja al clot del Forn (Bagà).
Alçada:	1380

Coordenades:

Latitud:	42.28102
Longitud:	1.90633
UTM Est (X):	409824
UTM Nord (Y):	4681557

Classificació

Número de fitxa	08099-166
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVII-XVIII
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	La casa da cal Serres conserva en alçat la crugia oest ja que la nord ha estat enderrocada. La casa de cal Muntaner ha desaparegut. Els coberts i pallisses de les dues cases encara es mantenen dempeus ja que s'utilitzen com a coberts per al bestiar
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	00706000DG18A
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dg., 13/08/2017 - 02:00

Descripció

Conjunt arquitectònic format per les restes de les masies de Cal Serres i de Cal Muntaner amb les seves respectives eres i pallisses i, situades al costat de la pista que puja al Clot del Forn davant de l'obaga de cal Muntaner. Ambdues cases estan juntes i només les separa un mur de pedra. La primera d'elles o "Cal Serres" es situa al vessant sud-est de la muntanya en una cota més alta que la de cal "Muntaner" que és en un nivell més baix formant dues terrasses artificials. A la part més alta hi trobem el cos de les pallisses de planta rectangular amb una orientació nord-sud, i compost per una planta baixa, un primer pis i coberta amb teulada a un sol vessant de teula ceràmica damunt de cavalls i llates i orientada a sud. Les parets són de maçoneria amb filades de pedra mal treballades i escairades, unides amb argamassa de calç de color vermellós formant filades irregulars. La porta situada a l'alçada del primer pis es compon per una obertura adintellada amb els muntants de pedra. Al seu costat esquerra hi ha una finestra amb les mateixes característiques que la porta d'entrada. Al costat sud i aprofitant el desnivell del terreny hi ha les restes de la casa de "Cal serres". Segons fotografies antigues aquesta edificació tenia una planta rectangular de dos cossos formats per una planta baixa, un primer pis i golfes amb teulada a dues vessants i el carener perpendicular a la façana principal orientada a sud formant un notable voladís. Actualment encara es conserva el cos de ponent amb l'alçada originària i part de la coberta amb la barbacana de fusta, mentre que el cos de llevant ha estat enderrocat i només es pot veure a nivell de planta baixa. Malgrat tot sabem que les obertures es distribuïen irregularment per tota la façana tenint un predomini del massís respecte el buit excepte a les darreres plantes on s'hi obrien àmplies eixides de balcons de fusta. La porta encara visible, es situa a la crugia de més a l'oest a sota de l'eixida que ocupa pràcticament la meitat de la façana. L'altre crugia estava separada per un massís pilar de pedra i presentava una distribució més senzilla amb una porta allindada a la planta baixa i una finestra amb els bastiments també de fusta a sota la teulada. L'aparell era de maçoneria més irregular i unides amb un morter molt pobre. Aquesta part actualment ha estat esfondrada. En una cota més baixa i separades per un mur de contenció de pedra hi ha les restes de la casa de "Cal Muntaner" avui pràcticament desapareguda per fortes esclavissades del terreny natural. De la casa es conserva l'era de batre el gra i la pallissa del fons, de planta rectangular, orientada de nord a sud i composta per una planta baixa, un primer pis amb teulada a dues vessants amb el carener perpendicular a la façana principal orientada a sud i sostinguda per cavalls i llates de fusta. El parament és de maçoneria amb pedres mal treballades i escairades, unides amb argila de calç i col·locades en filades irregulars. Les façanes nord i sud són completament cegues i conserva encara els forjats interns. S'utilitza com a cobert per al bestiar.

Observacions:

Ambdues construccions presenten un avançat estat de ruïna pel fet d'estar deshabitades i només conserven en bon estat els coberts que encara funcionen com a quadres per al bestiar. Les teules van ser cuites amb l'argila del país ja que tenen un color vermell intens. Una de les teules té el nom del terrissaire "Joan Solà de Sant Quirze". Segons la tècnica i aparell constructiu dels seus murs semblen correspondre amb obres del segle XVII i XVIII, sense descartar que tinguin un origen medieval

Història

Resulta difícil conèixer la història d'aquestes cases que ja ens apareixen al cadastre de Brocà de 1729 i en documents posteriors. Cal dir que en els documents de l'arxiu de la vila de Bagà que van ser recollits per Joan Serra i Vilaró en la seva obra de les baronies de Pinós i Mataplana trobem la referència d'una noia del mas de "Serres" o donzella que es va redimir per 20 sous al baró de Bagà el 1291. Altres notícies les trobem a posteriori relacionades amb les compres de pagesos de remença per part del rei i en que esmenten una noia i donzella de Gavarrós per 10 sous. No n'hem trobat més notícies

Bibliografia

CASAS SOLER, QUIM (2004). "La vall de Brocà en els segles XVIII i XIX. a Erol, Suplement 3. SERRA I VILARÓ, JOAN (1989). Baronies de Pinós i Mataplana. Vol II. P. 332. AMGB. Cadastre de Brocà 1729. AMGB. Full solt.

